
Skorowidz nazw i nazwisk

Studia Elbląskie 11, 425-449

2010

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SKOROWIDZ NAZW I NAZWISK

- Aaron, ród 126
Abe T. 339, 346
Abraham, bibl. 124, 126, 128
Abraham ibn Dawid 410
abstrakcjonizm 286
Academia *Pro Vita* 354
Achremczyk Stanisław 66
Ackerman B.M. 339, 341
Adam, bibl., w: *Adam w raju* J. Ortegi y Gasset 288
Adam, predykant w Żuławce 20
Adamski Jan, filozof 310
Adamski Stanisław, ks. 87
Adorno Theodor, filozof 257, 258, 260, 274, 275
Afgańczycy 260
Afrykanie 406
Aggeusz, bibl. 141
Ahlt M. 222
AK — Armia Krajowa 101
Akademia Podlaska w Siedlcach 123
Akademia Teologii Katolickiej 149
AKCES, wydawnictwo 186
Akcja Katolicka 163, 169
Akwinata (św. Tomasz z Akwinu) 200
Alacoque Małgorzata 102
Albertin Soille Lautsi, włoszka fińskiego pochodzenia skarżąca Włochy 260
Albertynki (SAPU) 76
Alföldy G. 48
Allen N. 345
Allmen J.J. von 150
Althoff Mikołaj, ks. 401
Amerykanin 114
Amin S.M. 222, 226, 244
Anastaziak M., por., komendant ds. Bezpieczeństwa KP MO Kwidzyn 67, 74
Andrzej, krewny ks. Zenona Szczęsnego Szerle 64
Andrzejewski J., mjr MO 75
Angrick Otton 81
Antoszewski A. 216
antyklerykalizm 165
Archiwum Akt Nowych Kurii Biskupiej Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie 99
Archiwum Archidiecezji Gdańskiej 25
Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie 25, 83, 392
Archiwum Diecezji Elbląskiej 23, 25, 93, 390, 392, 394, 400, 402
Archiwum ewangelickiej superintendenty i parafii malborskiej 400
Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie 99
Archiwum Kongregacji Rozkrzewiania Wiary 406
Archiwum Misji Afrykańskich w Rzymie 406
Archiwum Państwowe w Gdańsku 4, 25, 407
— oddział w Gdyni 407
Archiwum Państwowe w Olsztynie 87
Archiwum parafialne w Strzeczcu 407
— — — Sianowie 407
— — — Sierakowicach 407
Archiwum parafii Mątowy Wielkie 400
Ares, grecki bóg wojny 50
Armbruster K. 177
Armia Budownego (Armia Konna na froncie polskim 1919–1921) 100

- Armia Czerwona 84
 Armia Krajowa 101
 Armia rosyjska 29
 Armia rzymska 47, 49, 50, 54
 Arnold M. 410
 Arystokracja pruska 10
 Arystoteles 151, 216, 218, 222, 268, 270,
 273–275, 278, 279, 281, 290, 318, 355
 Arzu M. 355
 ateizacja 165
 ateizm 257
 Ateński Związek Morski (478 p.n.e.) 225
 Atkinson J.L.D. 348
 Augustyn z Hippony, św. 56, 59, 60, 207,
 216, 273, 276, 283, 311, 312, 370, 376
 Aula Kopernika Uniwersytetu Jagielloń-
 kiego 306
 Aune D.E. 143
 Avemarie F. 50
 Ayres L. 57
- Babuchowski S.** 208
Bach Jan Sebastian 279, 280–283
Bacon Francis 204
Baczewscy, ród 80
Baczewski Brunon, syn Jana, seniora 80
Baczewski Jan, senior; ojciec Jana 80, 82,
 84, 87
**Baczewski Jan (1890–1858), syn Jana; po-
 seł do Landtagu** 80, 81
Badeni Joachim, o. 207, 210
Bader A., psychiatra 291
Bafia Stanisław, ks., prof. dr hab. 4
Balcerzak K. 227
Balcerzak M. 227
Baliński Stanisław, burgrabia malborski 10
Balter L. 149
Balthasar Hans Urs von 202, 364
Bała M. 316
Banaszak B. 237, 248, 253
Banaszkiewicz Dobrochna 203
Bank Ludowy w Olsztynie 84
Baranek, bibl. 141–144
Barbaris Jean Baptista 29
Barber Elisabeth Berry 374
Barber N.W. 231
Barcz J. 226
Barczewski Walenty, ks. 79, 83, 84
Barelli 346
- Barns J.P.** 50
Barok 174
Barth Karl 116
Bartnik Czesław S. 200–202, 334
Bauman M. 234
Baumanns Burhard 15
Baumgart Bernard (1916–1996) SAC 72
Baumgartner H.-M. 264
Bazielich A. 170
Bądkowski Lech 90, 91
Bąkowska E. 55
Bąkowski T. 239
B.B. — Bogdan Burliga 51, 54
Beard M. 51
Beare R. 58
Becchi Paolo 355
Becker Friedrich, ofiara epidemii 36
Beecher H.K. 337, 338, 353
Beethoven Ludwig van 275
Bein T. 349
Bejze B., bp 369
**Belial — synonim nieprawości, szatan,
 Antychryst** 126
Bell D. 348
Benedykt XV, pp 85
Benedykt XVI, pp 165, 354, 373
Benjamin J.L. 349
Benon, św. 167, 168, 176
**Bensch Teodor, ks. bp, administrator apos-
 tolski diecezji warmińskiej** 104
Bergdolt K. 23
Bergson Henri (1859–1941), filozof 296
Bernacki Jan, ks. 108
 „Bernardinum”, wydawnictwo 92
Bestia, bibl. 144
Białczak Agnia OSBM 70
**Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii Na-
 uk** 104
Biblioteka katolicka w Wiedniu 171
Biblioteka KUL 311, 313
Biblioteka miejska w Gdańsku 104
Biblioteka UJ 306, 311
Biblioteka WSD w Elblągu 94
Biblioteka Wydziału Teologii UWM 63
Bieg Zdzistaw, ks. 4, 392
Bielecki S. 147, 151
Bielen S. 223
Biesaga T. 342
**Bilitewska Karolina (z d. Hase), matka
 Roberta** 79

- Bilitewski Józef, ojciec Roberta 79
 Bilitewski Robert (1859–1945), ks. dr 79–88
 Biskupi pomezkańscy 392
 Bisztyga A. 248
 Bliziński Wacław, ks. z Liskowa 87
 Bloch A.B. 340
 Blondel M. 366
 Bloom Allan 273, 277
 Bludau Augustyn, bp warmiński 83
 Błaszczowski Stanisław, ks. prałat 93
 BMJ Publishing Group, wyd. 347, 352
 Bober Andrzej 47, 48, 51, 55
 Bocheński Józef 306, 309, 312
Bociek Beata 285–304
 Boecjusz 355
 Boenigk Jan (1903–1982), pedagog, pisarz 80
 Bogdanowicz S. 63
 Bokajło W. 226
 Boniecki A. 209
 Borck Jan Gotfryd, ks. 388
 Borkowski P. 259, 264
Borowski Wojciech, ks. 4
 Borutka T. 204, 205, 210
 Borzym S. 308, 312
Borzyszkowski Józef, prof. dr hab. 89–95, 385–388
 Borzyszkowski Marian, ks. 103
 Bosak P.C. 148, 151, 153
 Botticher Grzegorz, oficjał 401
 Boyarin D. 48
 Bożyk S. 237
 Brach Eugeniusz Edmund (1936–2003), ks. 73
 Brandys Tadeusz, ks. 108
 Bravo P. 57
 Brawanski A. 349
 Bremmer J.N. 55
 Brésillac Melchior de 406
 Britton T.C. 346
 Brock R. 47
 Brodecki Z. 223, 245
 Brodkorb C. 392
 Brown P. 55, 60
 Brown R. 161
 Brunt P.A. 49
 Bruski Klemens, prof. 388
 Buber M. 360
 Buchner 375
 Buciński Marian, ks. 108
 Budda 115
 buddyzm 115
 Budnikowski A. 226
 Budzisz January, ks. 90
 Burges E. 348
 Butkholder J.D. 345
Burliga Bogdan, dr 47–61
 Burska E. 54
 Burzmiński Bonawentura, ks. 103, 104, 107, 108
 Buxakowski Jerzy 201, 207–210
 Byrne P.A. 339, 344, 346, 347, 352, 355, 356
 Cadoux C.J. 55
 Campanella Tomaso 204
 Cancik H. 60
 Capron A.M. 341
 „Caritas” diecezji elbląskiej 93, 391, 392
 Cary M. 50
 Castelli E.A. 48
 Cecylia, św. 377
 Celsus (Culus Cornelius C.), uczoney rzymski 50, 51
 „Centrum” — niemiecka partia 82, 83
 Ceresko A.R. 141
 Cezar Juliusz (100–44 p.n.e.), wódz rzymski 53
 Cézanne Paul (1839–1906), malarz 296
 Chadwick H. 48
 Chantraine P. 55
 Charchalis Eustachy, ks. 106, 108
 Charytoniuk J. 24
 Chazbijewicz Selim 119
Chłosta Jan, dr 79–88, 84
 Chmaj M. 217
 Chmiel J. 152
 Chodkowski A. 374
 Chopin Fryderyk 271
 Chou S.N. 339
 Chwałek J. 378
 Chrostowski W., ks. 252
 Cieplak Leopold, dyr. gimnazjum w Malborku 106
 Cieślár J. 149, 150
 Cimochoowski Henryk, ks. 108
 Claudel Paul 276

- Cocteau Jean (1889–1963), pisarz francuski 291
 Coimbra C.G. 349, 350, 355
 Collegium Leonium w Wejherowie 89
 Collegium Marianum w Pelplinie 89
 Collegium Teutonicum, wyd. 392
 Comboni Daniel, bp 406
 Comiscioni J. 345
 Conference of the Medical Royal Colleges and Faculties in the U.K. 339, 352
 Connolly P. 47
 Coogan M.D. 149
 Coreth E. 368
 Cornehl P. 178
 Cornell T. 50
 Crepon P. 54
 CSSI — Zgromadzenie Świętego Józefa (Congregatio Sororum Sancti Iosephi) 93
 CSsR 165
 Culmensin (Zórawski) Sebastian, wikariusz 8
 Currey G. 51
 Cyceron (106–43 p.n.e.), rzymski mówca i filozof 53
 cyganeria 295, 296
 Cygler B. 31
 Cymen Kasper, proboszcz 20
 Cyprian, św., następca Tertuliana 55, 59
 Cyran W. 150
 Cytowska M. 50
 cywilizacje wschodnie 310
 Czachorowski Wojciech Jan, proboszcz 14
 Czaplński Bernard, bp 90
 Czernski J. 148, 149
 Czesi 99
 Czeszejko-Sochacki Z. 253
 Człapa Stanisław, ks. 90
 Czarliński Leon 83
 IV. [czwarta] Dzielnica Związku Polaków w Niemczech 85
 Czytelnie Ludowe na Warmii 83
- D'Alleva Anne, prof. 286
 Daisenberg Władysław 307, 308
 Dajczner T. 115
 Daly R.J. 50
 Darwin Karol 318
 Davies A. 135
- Davis E.F. 138
 Dawid, bibl. 140, 142
 Dawidowski Wiesław, o. 207
 Dąbrowa E. 49
 De Andia Y 152
 Decjusz, władca egipski 51
 Decot R. 168–170, 172–174
 Deka, przew. Kolegium ds. Wykroczeń w Kwidzynie 71
 dekadencja 303
 Dekański D.D. 392
 Delehay H. 60
 Delumeau J. 23
 deMattei R. 355
 Denhof Gerhard, wojewoda pomorski 10
 Dereniusz Piotr, proboszcz 19
 Detwiller D.F. 136
 Deussen Paul, orientalistyk 306
 Deutero-Izajasz 127, 129, 140, 141
 Dewey J. 410
 Diebitsch Fryderyk, von, ojciec Iwana Dybicza-Zabalkańskiego, oficer pruski 29
 Diecezjalna Komisja Archiwalna, elbl. 390
 Di Lorenzo E. 47
 Długokęcki W. 403
 Dioklecjan (243–313), cesarz rzymski 51, 54, 60
 Dion [= Kasjusz Dio(n), Casius D. Cocceianus] ok. 153–235, historyk rzymski, prokonsul 54
 Dirrer (Dürer?) 275
 DNA 317
 Dobroczyński M. 223
 Dobson B. 47
 Dodds E.R. 51
 Doig C.J. 348
 DOKP — Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych 74
 Doktor Faust, tyt. postać powieści T. Mann 281
 doktryna muzułmańska 119
 Dom Generalny Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek w Kwidzynie 63
 Dom Organizatora, wyd. 226
 Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Klebarku Wielkim 85
 Domaszewski A. von 49
 Donat 55
 Dort H.I. 338

- Drączkowski F. 151
 II [druga] wojna szwedzka (1617–1622) 16, 19, 68
 II [druga] wojna światowa 97, 98, 100, 109, 206, 227, 389
 II. [drugi] Kongres Kaszubski (1992) 92
 Drzazga Józef, bp 108
 Duchacze 405
 Duchnowski Adam, proboszcz 18, 402
 Duczmiński Bartłomiej, proboszcz 21
 Dudala J. 203, 205
 Dudek G. 63
Duka Piotr, ks. dr hab. prof. UWM 155–163
 Duliński T. 55
 Duncan Ch. 23
 Durkheim Émile, socjolog 258, 362, 410
 Durschius Jan, predykant 17
 Duszpasterstwo
 — chełmińskie 398
 — pomezańskie 398
 — warmińskie 398
 Dürer Albrecht (1471–1528) 288
 Dwie Bestie, bibl. 143
 24. [dwudziestu czterech] Starszych, bibl. 141, 142
 Dwunastu (Apostołowie) 130, 131
 Dybicz-Zabalkański Iwan, gen. carski 29
 Dydona, mit. 59
 Dyk W. 316
 Dziewięcka-Bokun L. 226
 Dziewulski G. 114, 118
 Dziurdzik A. 221
- Edwards M. 48
 Efezianie 152, 153
 egzegeci 142, 143
 Ehrich A.B. 410
 Ehrich S. 218
 Eidtman Jan, proboszcz 14
 ekskluzywizm (eklezyjocentryzm) 116
 ekspresjonizm 292, 296
 ekspresjonizm 286, 292
 — właściwy 292
 Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna 89, 305
 Elblążanie 93
 Ellert-Żygadłowska J. 27
- Eliade Mircea 362
 Elias 201
 empiryzm angielski 310
 Eneaszy Taktik, autor traktatu *Obrona oblężonego miasta* 47
 Episkopat Niemiecki 400
 — Polski 189, 190, 197, 400
 Erdman J. 380
 Ernout A. 53
 Esler P.F. 48
 ETS — Europejski Trybunał Sprawiedliwości 245, 246, 252
 Euratom — Europejska Wspólnota Energii Atomowej 244, 246
 Europejczycy 30
 Europejska Wspólnota Energii Atomowej EURATOM 244
 Europejska Wspólnota Gospodarcza 244
 Europejska Wspólnota Węgla i Stali 244
 Europejski Trybunał Praw Człowieka 247, 249, 254, 260
 Europejski Trybunał Sprawiedliwości 226, 247, 251–254
 Europejski Urząd Policji (Europol) 223
 Europejska, europejska org. policyjna krajów UE z siedzibą w Hadze 223
 Euzebiusz z Cezarei (ok. 260 – ok. 340), bp, twórca dziejopisarstwa kościelnego 47, 50, 58
 Evangelischen Zentralarchiv w Berlinie 25
 Evans D.W. 337, 339, 341, 342, 346, 352
Ewertowski Stefan, ks. dr 4, 87–110
 Ewigleben C. 58
 ewolucjonizm 318
 EWWiS — Europejska Wspólnota Węgla i Stali 246
- Fac Waldemar M., ks. 200
 Facco 346
 Fakultet Teologiczny w Innsbrucku 199
 Falkowski W. 224
 faszyzm 97
 Fel S. 206
 Federalny Trybunał Konstytucyjny RFN 247
 „Feliks”, pseud. Feliksa Sawickiego 101
 Felsmann M. 24
 Fenzl A. 172, 173
 Ferbert 346
 Fieldorf August ps. Nil 206

- Filemon 153
 Filipiak M. 126, 149
 Filipianie 153
 Filipowicz S. 216
 Filistyni, tzw. Lud Morza, wrogowie Izraela 140
 Filon z Aleksandrii (ok. 25 p.n.e. – ok. 50 n.e.) 126
 filozofia angielska 310
 — chaldejska 310
 — chińska 310
 — egipska 310
 — indyjska 310
 — kartezyjska 310
 — Stuarte Milla 310
 — Wschodu 310
 Filozoficzna Szkoła Lwowsko-Warszawska 335
 Fink R.O. 49
 Fischer H. 376
 Fishwick D. 49
 Fiszer J.M. 223, 226
 Flinck Karl, ofiara epidemii 36
 Flawiusz Józef 126
 Floryńska H. 308, 312
 Fotschki Marcin, oficjał warmiński 31
 fowiści 292
 Fox Ulrych 399
 Franaszek Andrzej 204
 Frankfort-Nachmias Ch. 218
 Frankfurczycy 257
 Fredericksen P. 52
 Frend H.W.C. 48
 Freney Leonard SJ 116
 Frenzkowski Klemens (ps. Janek) 79
 Freud Sigmunt (185–1939), neurolog i psychiatra 292
 Frey A. 349
 Friedel, dr 36
 Fromm Erich (1900–1980) 257, 369
 Fryscher G. 377
 Fryderyk Wilhelm III, król pruski 30, 32
 Fukuyama F. 225
 Furton E.J. 354
 Furukawa F. 346, 347
 Gabrysiak Aleksandria, dr 91
 Gackowski Stanisław, ks. proboszcz 91
 Galeriusz, cesarz rzymski 60
 Galien, władca Judei 51
 Galinsky K. 49, 56
 Gallen-Kallela Axeli (1865–1931), malarz i grafik 293
 Galster J. 246
 Gancarz Stanisław, kościelny 108
 Ganzer R., historyk 169
 Garaszczenko, mjr, dowódca oddziału Korpusu Nr 31943. 101
 Garewicz J. 275
 Garfein-Garski Stanisław, dr prawa 308, 309
 Garnsey P. 49, 58
 Gatz E. 392
 Gauguin Paul (1848–1903), malarz, postimpresjonista 296
 Geheimes Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz w Berlinie-Dahlem 402
 Geritz Józef Ambroży, bp warmiński 36
 Gervais K.G., bioetyk 341
 Geschkau (Geschke) Kaspar 402
 Geskau Kaspar, opat oliwski 401
 Geschkau Kaspar, administrator pomezanski 401
 Giardina A. 57
 Gibbon E. 50, 57
 Giblett J. 134
 Gielecki W. 312
 Gierlińska A. 48
 Gierszewski S. 402
 Gillian Clark 52
 Gilliver K. 54
 Gilson Étienne 329
 Gimnazjum humanistyczne w Dubnie 99
 Gimnazjum państwowe w Malborku 106
 Gimnazjum w Olsztynku 79
 Glare G.W. 53
 Glemp Józef, bp warmiński 75, 109
 Gloger Zygmunt 26
 Głoncki (Płacki) Antoni, proboszcz 19
 Głombik Cz. 307, 308, 310
 Gochowie 388
 Goćłowski Tadesuz, ks. dr abp 92
 Godot (postać z dramatu S. Becketta „Czekając na Godota”) 98
 Goethe Johann Wolfgang von, poeta 171, 273
 Gogacz M. 369
 Gogh Vincent van (1853–189), malarz holenderski 292, 296
 Goldman M. 55

- Goldstein Kurt, psychiatra i neurolog 288, 290
 Goldstrom Kazimierz, ks. 90
 Goldsworthy A. 49
 Goliat, bibl. 140
 Golka Marian 287-289
 Gołąbek Eugeniusz, tłumacz Nowego Testamentu na j. kaszubski 92
 Gołos J. 381
 Gołuchowski Józef 311
 Gombrowicz Witold (1904–1969), eseista, prozaik 287
 Goodman M. 55
 Gowin J. 177
 Goździewicz, redaktor 83
 Górnicz E. 244
 Górny Jan, ks. 99
 Gózdź K. 366, 367
 Götze A. 376
 Grabmann 308
 Grabner-Haider A. 147
 Grabska Stanisława, dr 91
 Graczyk P. 331
 Gradel I. 48
 Graf F. 55
 Grajewski Łukasz 206
 Gralewski Henryk, proboszcz 20
 Granat Wincenty 200–202, 367, 370
 Grecy 50, 58
 Grek (Platon) 279
 Grekokatolicy 106
 Grelius Marcin, proboszcz dzierzgoński 16
 Grelot P. 134
 Grenvik A. 339, 341
 Gromska D. 216
 Gronowska B. 227
 Gronowska J. 14
 Gross Jan (1832–1902), proboszcz 80
 Grucza Franciszek, ks. 91
 Grupa Oazowa, wspólnota 155
 Gruzewski Sławomir 107
 Grünewald Nithard, Neithard, Gothart, Matis (między 1460 a 1480–1528), malarz; słynny ołtarz w kościele w Isenheim 292
 Gryboś Franciszek, ks. 108
 Gryziec P. 149
 Guardini R. 360, 364
 Gurlitt W. 377
 Guski Jan, młynarz 80
 Gustaw Adolf II (1594–1632), król Szwecji 7–11, 24
 Government Printing Office, wydawnictwo 338
 Ha'Am A. 410
 Habermas Jürgen 257–264
 Hahn F. 153
Hajduk Ryszard CSsR, ks. dr hab. 165–182
 Hambura S. 246–250
 Hamman A.G. 56, 60
 harcownicy polscy 10
 Hardt M. 224
 Harley D.H. 347, 352
 Harnack 60, 61
 Harper J. 375
 Hartmann H. 273
 Hartwich A. 11, 13, 15, 17
 Harvard, uniwersytet w Cambridge 50
 Harvard Medical School 337
 Harvey Ashbrook S. 58
 Hase, organista ze Świątek, ojciec Karoliny Bilitewskiej 79
 Hebdomariusz, hebdomadarz — zakonnik a. kanonik przewodniczący liturgii godzin w okresie tygodnia 375
 Hebrajczycy 128, 200
 Hegel Georg Wilhelm Friedrich (1770–1831), filozof 114
 Heiberg Gunnar, przyjaciel Tulli (Mathildy Larsen) 298, 303
 Heidegger M. 364
 Heidelberczyk (Arnold Schlick) 379, 381
 Heiler F. 115
 Heinrich Józef 84
 Heinzmann J. 175, 180
 Hejnosz W. 14
 Helgeland J. 49–51, 53, 57, 60
 Henoch 201
 Henten J.W. van 50
 Heraklit z Efezu (ok. 540–480 p.n.e.), filozof 323
 Herbut R. 216
 Herdegen M. 247
 Herrmann, ks., członek niem. partii „Centrum” 82
 Herzog Roman, prezydent Niemiec 247
 Heschel A.J. 409

- Heweliusz Jan (1611–1687), astronom
gdański 104
- Heywood Andrew, politolog 215
- Hick John, prezbiteriański teolog 118
- Hiley D. 375
- Hill J. 346, 347
- Hiltbrunner O. 56
- Hindus 114
- Hiob, bibl. 119
- Hipler Franciszek, ks. 385-387
- Hiszpanie 203
- Hitcher R.B. 47
- Hitler Adolf, kanclerz III Rzeszy 64
- Hochfeldowa A. 309
- Hoey A.S. 49
- Hoëne-Wroński Józef Maria 311
- Hofbauer (Dwořak) Klemens Maria, św.
165-182
- Hoffenberg R. 352
- Höffer Paul, kompozytor 282
- Hofhaimer 375
- Hogan G. 252
- Hohendorf Fryderyk, proboszcz 15
- Holendrzy 11
- Holladay A.J. 55
- Holzschuh M. 349
- Homer 56
- Homerski J. 123, 150
- Hopkins K. 58
- Hoppe Izrael 8, 10-12
- Horak Tomasz, ks. 206
- Horkheimer Max 247, 258, 260
- Horn Karl, nadprezydent Prus 82
- Hornowska D. 218
- Horsley R.A. 48
- Hortelano A. 173
- Hosius C. 51
- Hospicjum św. Jerzego, elbl. 392
- Hozjusz Stanisław, kard. 386
- Hubert H. 362
- Hume David (1711–1776), filozof 317
- Humeński J. 101
- Hunter D.C. 58
- Huntington Samuel P. 221
- Husserl Edmund (1859–1938), filozof 257,
335
- Idealizm niemiecki 308
- Ihlen-Thanlow Emilie, żona Carla Thanlo-
wa, kochanka E. Munka, zw. Milly 297
- immanencja 115
- inkluzywizm 119
- Innerkofler A. 175, 178, 180
- IPN PAN — Instytut Nauk Politycznych
Polskiej Akademii Nauk 240
- Inspektorat Oświaty w Kwidzynie 70–72
- Instytut Ekonomiczny PWSZ w Elblągu
- Instytut Historii Akademii Podlaskiej 123
- Instytut Historii i Stosunków Międzynaro-
dowych UWM 215
- Instytut Historii Uniwersytetu Gdańskiego
89, 399
- Instytut Kaszubski w Gdańsku 89, 92
- Instytut Pamięci Narodowej, Gdańsk 63,
67
- insurekcja kościuszkowska (powstanie
1794 r.) 79
- International Congres of Anesthesiologist
(1957) 353
- inwazja niemiecka (1 września 1939) 109
- inwazja sowiecka (17 września 1939) 109
- inwazja szwedzka (1626-1636) 13
- IPN — Instytut Pamięci Narodowej 68, 71,
76, 99, 399
- Irwin T. 54
- islam 115, 119, 234
- Istoty Żyjące, bibl. 141–143
- Iturbe C. de 234
- Izajasz, prorok 136, 140
- Izba Przemysłowo-Handlowa w Elblągu
305
- Izrael (lud i religia) 115, 118, 125, 126,
131–133, 137–139, 141, 143
- Jacobson, psychiatra 290
- Jaczynowska M. 49
- Jaeger Hans (1854–1910), pisarz, naturali-
sta 295
- Jaggi J.L. 349
- Jahwe 123, 125, 127, 129, 130, 140, 148
- Jakimowicz Marcin 204, 205
- Jaksik Łukasz 204, 205, 210
- James W. 410
- Jamróż M. 239
- Jan Chrzyciel 141
- Jan XXIII, pp 184, 186, 195
- Jan Paweł II, pp 92, 107, 121, 165, 176,
177, 179, 183–197, 205, 249, 254, 270,
271, 285, 354, 360, 389, 395

- Jan z Posilge 393
 Janiszewski Maciej, przybrane nazwisko
   Feliksa Kowalika (?) Sawickiego (?)
   75
 Jankowska H. 221
 Jankowski A. 125, 153
 Jankowski Marian, bp pomocniczy 65
 Janowicz Paweł, proboszcz 17
 Januszkiewicz J. 26–28, 30
 Japończycy 340
 Jareczek Otylia CSC 86
Jaroszyński Piotr 267–271
 Jasiński A. 148
Jasiński Karol, ks. 409–411
 Jaskólski Bolesław, ks. prefekt 106, 108
 Jasudowicz T. 227
 Jaworski J. 360
 Jedliński Wiesław 99
 Jelinek Georg 216
 Jenner Edward (1749–1823) 30
 Jeret J.S. 349
 Jerzy Wilhelm, elektor brandenburski 10,
   12
 Jezierski Jacek, bp 99, 108, 109, 387
 jezuici 8, 14
   — malborscy 8
 J.N. — Jacek Maria Norkowski OP 344
 Joannes Paul II 373
 Johannes Paul II 199
 John Paul II 197, 354
 Johnston Iles S. 56
 Jones D.A. 356
 Joungan A. 376
 Jozue, bibl. 124
 Józef II (1741–1790), cesarz 173
Józefczyk Mieczysław, ks. dr 4, 7–22, 7, 92,
   94, 99, 103–107, 392
 Józefitki (CSSI) 93
 Jørgensen P.B. 349
 judaizm 118, 119, 126, 410
   — pragmatyzm 410
   — rewolucja 410
   — cywilizacja 410
 judaizm amerykański (zw. rekonstrukcjo-
   nizm) 409, 411
 judaizm, nurty filozoficzne 410
   — egzystencjalizm 410
   — esencjalizm żydowski 410
 judaizm, nurty teologiczne 410
   — konserwatywny 410
   — ortodoksyjny 410
   — reformowany 410
 Judasz 130, 131
 judeochrześcijananie 134
 Junkelmann M. 58
 Jurewicz O. 148
 Justyn „Męczennik” 53
 Justyński J. 244
 J.W. — Jan Wiśniewski 403
 J. Wierzba — pseud. literacki ks. Roberta
   Bilitewskiego 86
 Kafel, parafianin Sadlinek 69
 kalikanci 379
 Kalinowska Ambrozja Jadwiga OSB 66,
   72
 Kaller Maksymilian, bp 385, 386
 Kałucki Stanisław, ks. 68
 Kamiński L. 199
 Kamiński F. 306, 309, 312
 Kania Wojciech, dk 203
 Kaniowski Jan (1886–1939), założyciel
   Koła Kaszubologów 90
 Kaniowski M. 264
 Kanonia katedralna w Elblągu 393
 Kapituła Katedralna Elbląska 92, 390, 393
 Kapituła Kolegiacka w Dobrym Mieście
   99, 107, 108
 Kapituła Kolegiacka Żuławska 390
 Kapituła Konkatedralna w Kwidzynie 92,
   393
   — Prabutach 92
 Kapituła w Dobrym Mieście 397
 Kapituła Warmińska 103, 397
 Kaplan Mordechaj (1881–1982), twórca
   rekonstrukcjonizmu 409–411
 kapłani aaronicy 133
 kapłani — kaszubolodzy 91
 kapłani lewiccy 124
Karczewski Marek, ks. dr 4, 135–145, 138
 Karen, ciotka Munka 294, 295, 303
 Karny obóz młodzieżowy w Jaworznie 107
 Karp H.G. 81
 Kartagińczyk (Tertulian) 53
 Kartezjusz 310
 Kartezjusz (Kartezjusz) 307
Karzel Adam, „SQL” 4
 Kasa Oszczędnościowo-Pożyczkowa
   w Gryźlinach 80, 84

- Kasperowicz R. 274, 275
 Kasprowicz Jan, poeta 102
 Kassur B. 26–28, 30
 Kaszubi 89–94
 Kaszubolodzy 91
 Katarzynki — Zgromadzenie Sióstr Świętej Katarzyny Dziewicy i Męczennicy CSC (Congregatio Sororum Sanctae Catharinae Virginis et Martyris) 86
 Katedra Filologii Klasycznej Uniwersytetu Gdańskiego 47
 Katedra Filozofii UJ 307, 308
 Katedra Pedagogiki Rodziny w Instytucie Studiów nad Rodziną UKSW w Warszawie 147
 Katedra Prawa Konstytucyjnego i Instytucji Politycznych Uniwersytetu Gdańskiego 231
 Katedra Teologii Biblijnej Wydziału Teologii UWM w Olsztynie 123
 Katedra Teologii Praktycznej i Ekumenizmu Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 165
 Katedra Teorii i Filozofii Prawa i Państwa UWM 257
 Katedra Życia Społecznego Rodziny KUL 183
 Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II 136, 149, 183
 Katolickie misje afrykańskie 406
 Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży 163
 Katon Młodszy 59
 Kaucha K. 116–118, 120
 Kaznowski K. 126
 Kellmann G. 85
 Kelsen H. 234
 Kennedy G.A. 54
 Kennedy Institute 340
 Kerridge I.H. 346
 Kersten A. 13
 Keynes John Maynard (1883–1946), ekonomista 227
 Kierkegaard Søren Aabye (1813–1855), filozof 273, 276, 277
 Kierkowski Czesław, pseud. „Orzeł” 107
 Kierszys Z. 50
Kilanowski Andrzej, ks. 4
 King Merton Robert 219
 Kirsch H. 175, 178
 Kisielewski J. 376
 Kisielnicki Andrzej, ks. 9; zob. Woynak
     Kisielnicki Andrzej
 Kiszczyński Antoni 34
 Klara z Asyżu, św. 361, 370
 Kiwitt Antoni 84
 Klaryski (OSC) 76
 Klasycyzm 292
 Klasztor bernardyński w Kadynach 399, 402, 403
 Klauck H.-J. 54
 Klauza G. 278
 Kleber 375
 Kleczkowski J. 222
 Klemens, św. (Hofbauer), patron piekarzy i stolicy Austrii 166–177, 179, 181
 Klemens z Aleksandrii (ok. 150 – ok. 215), filozof i teolog chrześc. 50, 59
 Kleopatra 59
 Klimaj, ks., redemptorysta 108
 Klimkowström Fryderyk von, pisarz 170
 Klingmüller 53
 Kloesel, reencyjny radca szkolny 81
 Kloskowski Kazimierz 316
 Klotz H. 374
 Klub Inteligencji Katolickiej 108
 Klub „Pomerania” 90
 Klub Studentów Kaszubów 90
 Kluwer Academie Publishers, wydawnictwo 339, 346, 347, 352, 356
 Kłoda Adam, ks. 108
 Kłós, działacz LZS w Sadlinkach 74
 Kmita J. 264
 Knitter Paul, eksk. kat. 117
 Knoff, burmistrz nowostawski 35
 Kobielski S. 378
 Kobyłecki Stanisław, ks. dr 103
 Koch K. 177
 Kochanowski Jan 271
 Kociewiaczy 93
 Koester C.R. 143
 Kohlberg L. 258, 263
 Kojkoł J. 309
 Kolberg Augustyn, ks. 82
 Kolegium Dwunastu (wybór Dwunastu Apostołów) 130, 131
 Kolegium ds. Wykroczeń w Kwidzynie 71
 Kolegium Konsultorów, elbl. 390
 Kolegium Polskie w Rzymie 79
 Kolosanie 147, 150, 153
 kolonializm europejski 405

- Kołakowski Leszek 317, 318, 320, 327, 335
 Koło Kaszubologów 90
 Koło Wiedeńskie (Wiedeńskie Towarzystwo Filozoficzne) 317
 Kołosok B. 100
 Kombonianie 405
 Komenda Powiatowa MO w Kwidzynie 67, 70, 74
 Komisja Europejska UE 247, 257
 Komisja Harwardzka 338, 344; zob. Komitet Harwardzki
 Komisja Prezydencka USA 338, 339, 350, 351, 353
 Komisja Szkolna Związku Polaków w Niemczech 85
 Komitet Budowy Pomnika Jana Pawła II 93
 Komitet Harwardzki (Ad Hoc Committee of the Harvard)
 Komisja Wspólna Przedstawicieli Rządu RP i Konferencji Episkopatu Polski 249
 Komuna Małych Żuław 403
 — Wielkich Żuław 403
 Konachowicz Cypriana OSBM 70
 Konarski Jan, proboszcz 17, 20
 Konarski Stanisław, ks. 192, 193
 Konaszkiewicz E. 274, 275
 Konferencja Episkopatu Polski 91, 189
 konfucjanizm 115
 Kongregacja Nauki Wiary 121, 147
 Kongres Światowego Towarzystwa Transplantologicznego, (Rzym 2000) 354
 Kongres Wiedeński (1814–1815) 170
 Kongresy filozoficzne
 — Bolonia 306
 — Genewa 306
 — Heidelberg 306
 Konopacki Jan, bp chełmiński 401
 konserwatyści 220
 Konstantyn Wielki (ok. 280–337), cesarz rzymski 51, 54, 60
 kontemplacja 115
 Kopczyński, przew. Prezydium PRN w Kwidzynie 68
Koperek Jerzy, ks. dr hab., prof. KUL 183–197
Kopicz Rut Ewa OSB 63–77
 Kopiczko Andrzej, ks. kan. prof. zw. dr hab. 63, 64, 66, 67, 73, 76, 82, 99, 103, 106, 108, 397
 Korybski Andrzej 219–223, 226, 227
 Koryntianie 148, 149
 Kostarczyk A. 224
 Kotecki Dariusz, ks. 142
 Kotowski Ryszard, ks. 108
 Kotter 375
 Kowalik Feliks (1916–1993), ks. 75; zob. Janiszewski Maciej
 Kowalski Kazimierz, bp 90
 Kozacy 24
 Koźmiński, infulat 99
Kożuchowski Józef, ks. dr 273–283, 282
 Köhne E. 57
 Krakowski Związek Studentów 309
 Krakowskie Towarzystwo Filozoficzne 309
 Kramar Oldich, Czech 308
 Kranz J. 224
 Krasieński Zygmunt 311
 Krawczuk Aleksander 50
Krawczyk Roman, ks. prof. dr hab. 123–134, 123, 126
 Krawczyński, właściciel gospodarki w Sadlinkach 69
 Krąg „Czarnego Prosiaka” (towarzystwo z winiarni „Schwarzen Ferke!”) 296
 Krąpiec Mieczysław Albert OP 359–371
 Krebs Magdalena Łucja CSC 85
 Kremer Józef, kier. Katedry Filozofii UJ 307, 308, 310
 Kreskas Chasdaj 410
 Kretkowski Jan W. 401
 Krogh Christian, malarz, znajomy E. Muncha 303
 Kracik J. 23
 Krajewska Bronisława Janina OSBM 72
 Krajewski S. 118
 Kruk M. 235
 Kruk Wojciech Gererd (1833–2005), ks. 76, 399
 Krukowski Józef 216, 235
 Kryński A. 222
 Krystyna Wazówna, królowa szwedzka 13
 Kryszewski G. 236
 Krzemieniowa K. 265
 Krzyżaniak Kazimierz, ks. 108

- Ks. Radziejewski — pseud. literacki ks.
 Roberta Bilitewskiego 86
 Księgarnia Powszechna, wydawca 185
 Księgarnia św. Wojciecha, Poznań — wyd.
 354
 Kubalska-Sulkiewicz K. 292
 Kubiak Szymon 345
 Kucborski Stanisław, proboszcz 17
 Kuciński Jerzy 217, 218, 220
 Kudasiewicz Józef, ks. prof. dr hab. 147,
 152
 Kudlak G. 205
 Kukołowicz T. 274
 KUL — Katolicki Uniwersytet Lubelski
 90, 113, 183, 195, 311
 Kulesza W.T. 220
 Kulisz J. 363
Kulaczowski Jerzy, ks. prof. nadzw.
 UKSW, dr hab. 147–154
 Kupny J. 206
 Kuria Biskupia w Elblągu 4, 390
 Kuria Biskupia w Krakowie 104
 Kuria Biskupia w Olsztynie 67, 103–105,
 107
 Kuria Diecezjalna w Olsztynie 74
 Kuria Rzymska 174, 394
 Kurszewicz Pauli A.R. 402
 Kustusz Gaudenty, duszpasterz akademi-
 cki 91
 Kwadowie, lud zachodniogermański, na-
 jeżdźcy prowincji rzymskiej 50
 Kwiatkowski F. 312
 Kwidzińska Kapituła Konkatedralna 390
 KWMO w Gdańsku 74
 Kyle D.G. 58
- Labunowa T. 26
 laicyzacja 165
 Laktancjusz 51, 54
 Lamarck Jean (1744–1828), biolog i ewo-
 lucjonista 318
 Lamentowicz W. 220
 Landtag, niemiecki parlament krajowy
 (związkowy) 80
 Lang W. 217
 Lange-Eichbaum Wilhelm 290
 Lange Friedrich Albert 307
 Langfitt T.W. 349
- Langkammer Hugo 150
 Langwald Karol, ks. 85
 Laotse 115
 Larsen Mathilda (zw. Tulla), kochanka E.
 Muncha 297, 298, 303
 Lasok D. 226
 Latte K. 53
 Laubich Bartłomiej, oficjał 401
 Lavigèrie Charles (1825–1892), kard. 405,
 406
 Leaver R.A. 135, 143
 Le Bohec Yann 51
 Lebbeus Jan, predykant 17
 Lederer, dr 36
 Ledwoń I.S. 114, 117, 120–122
 Legion tebański 51
 legioniści rzymscy 48, 50
 Legiony rzymskie 51
 Leon XIII, pp 166, 308
 Leszek Czarny, książę 26
 Levi A. 362
 Levinson M. 227
 Lew z pokolenia Judy, bibl. 142
 Lewiński Bolesław, ks. proboszcz 92
 Lewis C.S. 280
 Léon-Dufour X. 130
 Libelt Karol 310
 Libera Piotr 98
 liberałowie 220
 Libermann Jakub Franciszek Maria Paweł
 406
 Libreria Editrice Vaticana, wyd. 373
 Lica Władysław, rzeźbiarz 91
 Liceum Ogólnokształcące w Giżycku 65
 Liceum Rolniczo-Hodowlane w Dobroci-
 nie 65, 69
 Liceum w Malborku 107
 Licyniusz 60
 Lietz Zygmunt 85
 Liga Narodów (1920) 225
 Ligouri Alfons de, św., założyciel Zgroma-
 dzenia Redemptorystów 169
 Linde Max, protegowany Edwarda Mun-
 cha 294
 Lipnik W. 264
 Lipski Jan, bp chełmiński i Pomezanii 13, 21
 Lisiecki Piotr (1914–1986) SVD, kapelan
 72
 Liszewski Jan (1852–1894), założyciel
 „Gazety Olsztyńskiej” 79

- Loewenthal Leo 257
 Lombroso Cesare (1835–1909), psychiatra i antropolog 290
 Longchamps de Berier F. 254
 Longman T. 138, 142
 Longmann T. 149, 153
 Lotze Rudolf Herman 307
 Louth A. 57
 Lubicz P. 367
 Lubowski Jan, oficjał 401
 ludność protestancka Olsztyna 103
 ludność ukraińska 99
 Ludwiczak Antoni, ks. 87
 Ludzie Morza i Pomorza 90, 92
 Luhmann N. 257
 luteranie 8, 9, 12, 16, 20
 — malborscy 8
 Lütteken L. 375
 LZS — Ludowy Zespół Sportowy, koło w Sadlinkach 74
- Łach J. 136, 147, 149, 150, 152, 153
 Łach S. 126
 Łajming Anna 91
 Łączyński Mikołaj, oficjał 401
 Łojek J. 29
 Łopatka Adam 218
 Łoś-Nowak Teresa 224, 225
 Łubnicki Narcyz 312, 324
 Łukaszyk R. 113
- Mac Mullen R. 48, 55
 Mach E. 315, 320
 Machado Calixto 344, 346
 Machiavelli Niccolò (1469–1527) 269
 Maciej, dokooptowany do Dwunastu Apostołów na miejsce Judasza 131
 mahajana 115
 Majątek Szwałłowa dzierzawiony przez Józefa Sawickiego 99
 Majewski Klemens, ks. 103
 Majka Józef 203, 204, 206, 207, 210
 Majmonides 410
 Maksym 54
 Maksymian Herculius, tetrarcha 51, 55
 Maksymilian, kontestator legionów rzymskich, męczennik, święty 47–61
 Maksymin Daja, cesarz 60
- Malarz K., lit. wcielenie E. Muncha 297
 Maliszewski Waldemar, ks. 389, 390, 391
 Malinowski Bronisław 218
 Malinowski M. 100
 Monelli Soveria 355
 Mann Tomasz 281
 Manzi F. 128, 129
 Mańkowski A. 18-20
 Marcel G. 367
 Marcus Aurelius 49; zob. Marek Aureliusz
 Marcuse Herbert 257
 Marecki J. 63
 Marek Aureliusz (121–180), cesarz rzymski 50, 51, 56
 Marek Ł. 63
 Mariański J. 179
 Maritain Jacques 276, 308
 Marks Karol 360, 369
 marksizm 258
 Marszałek Antoni 224, 228, 243
 Marquardt Alojzy, ks., wikariusz generalny diecezji olsztyńskiej 103
 Mars, rzymski bóg wojny 50
 Marx R. 177
 masoneria 170
 Massalski, dr 109
 Maślowska Teonilla CSC 86
 Mathias X. 381
 Matta B.F. 347
 Mattern L. 147
 Matthews J. 50
 Mazierski S. 316
 Mazur Jan 205, 217
 Mauss M. 362
 Mead, socjolog 258
 medytacja 115
 Meillet A. 53
 Melchizedek, bibl. (= król Szalemu) 119, 124–128
 Melisius Jan, predykant 15
 menonici 34, 398
 Mensching G. 115
 Metz C. 349
 Metzger B.M. 149
 męczennicy scylitańscy 48
 MFW, Międzynarodowy Fundusz Walutowy 225
 Miałko Lucyna OSBM 70
 Michalski M. 24, 49, 115
 Michalski T. 147

- Michał, Archanioł 126
 Michał B. 149
 Mickiewicz Adam 271, 311
 Miejski Komitet Narodowościowy w Olsztynie 87
 Mielczarek A. 216
 Mielke A. 375
 Międzynarodowa Komisja Teologiczna 114, 121
 Międzynarodowa Rada Pielęgniarek (1899) 225
 Międzynarodowa Unia Ubezpieczeń Morskich (1874) 225
 Międzynarodowe Biuro Miar i Wąg (1875) 225
 Międzynarodowy Fundusz Walutowy 225
 Międzynarodowy Komitet Olimpijski (1894) 225
 Międzynarodowy Kongres Anestezjologów (1957) 353
 Międzynarodowy Kongres Orientalistów, Wiedeń (1886) 310
 Międzynarodowy Związek Telegraficzny (1865) 225
 Mika S. 155
 Mikołajczewski Jan, kanonik chełmiński 16
 Milk C. 227
 Mill Stuart 310, 327
 Millar F. 49, 55
 Milly — Emilie Ihlen-Thanolow 297
 Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP 248
 Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej 342
 Miotk Andrzej SVD, werbista, misjolog, autor m.in. „Z moji taczężně. Dzieje Miotków z Olszowego Błota”, wyd. „SQL” Olsztyn 2009 405–408
 Miotk Marian, ks. proboszcz w Gniewinie 92
 Miotkowie, ród z Olszowego Błota 407
 Miscildus (Miski) Piotr, proboszcz 20
Misiaszek Antoni, ks. prof. dr hab. 4
 misjonarze lyońscy 405
 Miski 20; zob. Miscildus Piotr
 mistyka hinduska 115
 Misyjne Seminarium Księży Werbistów w Pieniężnie 373, 407
 Mitchell S. 54
 mizoginizm 303
 Młodzieżowa Armia Krajowa, konspiracyjna grupa w Malborku 107
 mniejszość islamska (w Szwajcarii) 234
 mniejszość polska na Litwie 215
 Mochnacki Maurycy 29
 Mohandas A. 339
 Mohrmann Ch. 47
 Mojżesz 127–129, 134, 137, 141, 410
 Molicki Antoni 307, 308
 Molinari G.F. 345
 Molka J. 209
 Montagnini F. 148
 Moraczewski A.S., OP 338
 Morawska A. 365
 Morawski L. 232, 233
 Morawski Marian 308
 Morcelliana, wyd. 355
 Morioka M. 339, 340
 Moritz Jan 84
 Morus Tomasz 204
 Moss E. 348
 Motyl B. 149
 Mross H. 397
 Mrozik Stanisław, ks. 108
 Muller J.P. 253
 Müller Dawid, predykant 20
 Müller Friedrich Max 310
 Munch Andreas, brat Edwarda 294
 Munch Christian, ojciec Edwarda 294, 295
 Munch Edward (1863–1944), norweski malarz i grafik 285–304
 Munch Inger, siostra Edwarda 294, 303
 Munch Johanna Sophia, starsza siostra Edwarda
 Munch Laura, matka Edwarda 294, 295
 — córka Laura 294, 295
 Münsterorgel w Strasburgu 376
 Murphy P.G. 348
 Musil Robert (1880–1942), pisarz austriacki 97
 Musurillo H. 48
 Muszalski W. 226
 Muszyński Henryk, abp 94
 Muszyński M. 246–248, 250
 Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie 94
 Muzeum w Elblągu 4
 mużulmanie 119, 120
 myśliciele żydowscy 411

- Nachmias D. 218
 nacjonałiści ukraińscy; działania na Wołyniu (1943–1944) 101
 Naczelna Rada Ludowa 84
 Nadolny Anastazy, ks. 90
 Naess Atle 289, 293, 294
 Naguszewski Walenty, proboszcz 18, 19
 najazd hitlerowski 1939 r. 191
 najazd szwedzki (1626–1636) 14, 15, 20
 Nakayama K. 340
 Nałęcz-Jawecki Ryszard 91
 — Zofia, żona Ryszarda 91
 Naphy W. 23
 Napoleon I Bonaparte 24
 Narębski J. 28
 narody europejskie 243
 Naród Wybrany (= Izrael) 125
 National Institutes of Health (NIH) 344, 345
 National Research Council of Italy 355
 naturalizm 410
 Nazaretanki (CSFN) 76, 93
 Negri A. 224
 Neitzlichowski Franciszek, ks. 403
 neoplatonizm 334
 neoscholastyka polska 307, 308
 neotomizm 308
 Neumann J. 360–363, 366, 367, 370
 Niemcy 65, 70, 84, 101, 193
 Niemojewscy, ród z Waplewa 19
 Niemojewski, dziedzic z Waplewa 18
 Nietzsche Friedrich Wilhelm (1844–1900), filozof 273, 277, 296, 331, 360
 niewola egipska 138
 NIH — National Institutes of Health 344
 Nilges R. 339, 344, 346, 347, 352, 356
 Nilssen Jappa, przyjaciel Edwarda Muncha 296
 nirwana 370
 Nitecki P. 65
 Niższe Seminarium Duchowne w Peplinie (*Collegium Marianum*) 89
 Niższe Seminarium Duchowne w Wejherowie (*Collegium Leonium*) 89
 NKWD — Narodnyj Kommissariat Wnurtiennych dieł (Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych) 100
 Nock A.D. 49, 56
 Noe, bibl. 119
 nominalizm 329
 Norkowski Jacek Maria OP, dr nauk med. 337–357
 Norregard, kolega E. Muncha 303
 North J. 51
 Nowak M. 274, 276
 Nowak Tadeusz, oficer MO 74
 Nowak Władysław, ks. prof. dr hab., rektor WSDMW 387
 Nowy Izrael 9dwanaście pokoleń Izraela) 131
 NSZZ „Solidarność” 188, 189
 Nuckel Leonore, ofiara epidemii 36
 Nuncjatura Apostolska 392
 Oblaci, świeccy wspierający działalność pastoralną redemptorystów 169
 Obląk Jan Władysław, ks. dr, bp warmiński 79
 Obrist W.D. 349
 Odnowa w Duchu Świętym, wspólnota 163
 Oficyna Wydawnicza Włocławskiego Towarzystwa Naukowego LEGA 345
 Ogrodziński Władysław 83
 Ojcowie biali 405, 406
 Okazaki H. 348
 okupacja brandenburska 16
 Olejnik Z. 30
 Oleksy Jan, ks. 392
 Oleksy Józef 392
 Olick R.S. 340
 Olinkiewicz E. 287
 Olszewski Kazimierz, ks. 106, 108
 ONZ — Organizacja Narodów Zjednoczonych 227, 252, 270
 Oracki Tadeusz, prof. dr hab. 81, 397
 Ordon H. 147
 O'Reilly S. 344
 orientalistyka 310
 Organizacja harcerska w Wydminach 65
 Organizacja Narodów Zjednoczonych (1945) 225, 227
 Orioniści 108
 Orseln Werner von, wielki mistrz krzyżacki 393
 Ortega y Gasset José (1883–1955), filozof i eseista 288
 Orygenes (ok. 185 – ok. 254), filozof, teolog wczesnochrześcijański 50, 51

- Orzeszyna K. 248, 249
 OSB — Moniales Ordinis Sancti Benedicti/Zgromadzenie Sióstr Benedyktyniek Misjonarek (Benedyktynki) 63
 Osborne G.R. 143
 Osińska Barbara 286, 292
 Osmański, przew. rady kościelnej w Sadlinkach 73, 74
 — córka 74
 Osowski Zdzisław, ks. proboszcz 94
Ostaszewski Mariusz, ks. dr 359–371
 Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie 80
 Ośrodek Dokumentacji Zabytków w Warszawie 381
 Ośrodek Duszpasterski w Elblągu 76
 Oświecenie 173, 180, 258
 Otto R. 360, 362
 Owczarski A. 167, 168
 Ozawa A. 346
 Ożóg T. 276
- Paderewski Ignacy Jan 271
 Palacz R. 335
 Pallis C. 347, 351, 352
 „Pallottinum”, wydawca 185, 187
 Państwowa Komisja Akredytacyjna 147
 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu 215
 Państwowe Nieruchomości Ziemskie 105
 Papieska Akademia Nauk 354
 Papieska Akademia Życia (*Academia Pro-Vita*) 354
 Papieska Rada „Cor Unum” 354
 Papieska Rada ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia 354
 Papieski Instytut Studiów Kościelnych, Rzym 193
 Papieski Uniwersytet Gregoriański w Rzymie 407
 Parekh B. 233
 Parlament Europejski 245, 247, 250
 Parlament niemiecki (Bundestag + Bundesrat) 340
 Parlament wiedeński Austro-Węgier 309
 Parrier Joseph 405
 Parsons Talcott 219, 257, 258
 partie baskijskie 239
 Partyka J. 51
- Parzymies S. 222
 Pasierb Janusz, ks. prof. 92
 Patriarchowie 369
 Patterson R.D. 135–140, 142
 Paumann 375
 Paweł VI, pp 120, 166
 Pawlak I. 373
 Pawlak Zb. 125
 Pawlicki Stefan 308
 Pawłowicz Z. 63
 Pawłowski Z. 152
Pączkowski Jan Jacek, dr, prezes 305–335
 PE — Parlament Europejski 246
 Pecklers K. 176
 Pek K. 114
 Pelczar Marian, dr, dyr. biblioteki w Gdańsku 104
 Penna R. 150
 Pelpliński Antoni, ks., poeta i „pjesnodziejórz” kaszubski 91
 Persowie 141
 Petrowa-Wasilewicz Alina 203
 Petsh D. 363
 Perz M. 374, 375
 Pęczłowski Wojciech, rotmistrz 8
 Phang S.E. 49
 Piaget Jean 258
 piechota wybraniecka 8
 Pieliński K. 216
 Pieniężny Władysław 84
 Pieper Josef 273–283, 365
 I. [pierwsza] wojna szwedzka (1626–1636) 7
 I. [pierwsza] wojna światowa (1914–1918) 24, 84
 I. [pierwszy] Korpus Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR 101
 I. [pierwszy] Synod Diecezji Ełckiej 243
 Pietkiewicz Barbara 99
 Pietkiewicz Dominika (1976–2010) 47
 Pietraś Z.J. 226
 Pilat Józef von, polityk 170
 Pilecki Witold, rotmistrz 206
 Pindel R. 123, 128
 Pingel Franz (1908–1945), ks. 104
 Piotrowicz L. 216
 Piotrowska Halina 387
 Piotrowski, prac. Wydziału ds. Wyznań w Gdańsku 68
 Piotrowski J., ks. 407

- Piszcz Edmund, ks. abp Senior 92, 94
 Piszczatowski Tadeusz (1932–2005), ks. 75
 Pitagoras 273, 274, 283
 Pius X, pp 166
 Pius XI, pp 85, 184, 196
 Pius XII, pp 353
 PKO — Powszechna Kasa Oszczędności 66
 Platon 273, 274, 277–280, 283, 330, 367
 Pnneberg W. 363
 Płacki 19; zob. Głacki Antoni
 Pliniusz [Młodszy] (ok. 61 – ok. 114), namiestnik Bitynii 49, 55
 Plocius (Płocki) Mikołaj, proboszcz 19
 Plutarch 151
 Płocki 19; zob. Plocius Mikołaj
 Poćwiardowski Zygmunt, ks. proboszcz 90
 Pokrzywnicki Tomasz, proboszcz 17
 Polacy 9–11, 35, 65, 79, 80, 82, 84, 85, 87, 97–99, 102, 104, 109, 190, 193, 194, 215, 271
 Polański Augustyn, o. 207
 Policki Jan, predykant 15
 Politechnika Gdańska 69
 Polskie Towarzystwo Historyczne 215
 Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych 215
 Polskie Towarzystwo Teologiczne 217
 Pomorzenie 93
 Pomezkańska Kapituła Konkatedralna w Prabutach 390, 392
 Pomezkański Instytut Teologii w Elblągu 63, 93, 390, 394
 Pontifical Academy of the Sciences 354
 Popiuk-Rysińska I. 224, 228
 Popowicz K. 222
 Popowski J.W. 55
 Popowski R. 148, 149, 151, 152
 posłowie katolicy do sejmu PRL 73
 Possenti V. 258, 264, 317
 Potapowicz, płk 10. Pułku Piechoty 4. Polskiej Dywizji Piechoty im. Jana Kilińskiego 101
 Potkaj T. 205
 Potorski R. 253
 Potręć [M.], organista w Sadlinkach 74
 Potter D.S. 47, 52
 Potts M. 339, 344, 346, 347, 352, 356
 Powner D.J. 339, 341
 Powstanie styczniowe (1863–1863) 80, 190, 192
 Powstanie dekabrystów (1825) 29
 Powstanie kościuszkowskie 190
 Powstanie listopadowe (1830–1831) 29, 190
 Powstańcy listopadowi (z l. 1830–1831) 31, 34
 Pozytywizm 308
 Praetorius Michael 377, 379, 380
 pragmatyzm 258
 prawosławie 259
 — rytualizm 259
 Prażmowski Michał, ks. proboszcz 103, 104, 106, 108
 predykanci 14, 16, 20
 President's Commission for the Study of Ethical Problems in Medicine and Biomedical and Behavioral Research 352
 President's Council on Bioethics 352
 Preuss Jan (1867–1937), ks. 84
 Prezydium PRN w Kwidzynie 68, 69
 Price R.M. 58
 Price Simon R.F. 48, 50, 51, 57, 58
 Prigent P. 142
 Prokopiuk J. 50
 Proniewski Jerzy, przyjaciel Zenona Szerle 65
 prorocy 369
 protestanci 15, 18, 392, 399
 protestantyzm 259, 398
 — etyka 259
 prowizorzy protestancy 13
 prozelici 133
 Prusowie 386
 Przebojewski Mateusz, proboszcz 14
 Przybylski Andrzej, ks. 206
 Przybyszewska Dagmy z d. Juel (1867–1901), żona Stanisława 296
 Przybyszewski Stanisław (1868–1927), ekspresjonista 296, 300, 303
 Przykucki Marian, bp 90, 91
 przysięgli wałowi 8
 PSL — Polskie Stronnictwo Ludowe 72
 psychoanaliza 258
 psychologia rozwojowa 258
 PTH — Polskie Towarzystwo Historyczne 215
 PTNP — Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych 215

- Public Health Services 344
 Pucciarelli E. 47
 Puło A. 231
 Punpur Marcin 258, 265
 Puścikowska Agata 204
 PWN 218
 PWSZ 215
- Quay P.M. 344
 Queens' College, Cambridge
 Quine 264
- Raafaub K.A. 55
 Raba Jan, proboszcz 15, 16
 Rachański Krzysztof 107
 racjonałiści 180
 Rada Doradcza ds. Praw Człowieka przy
 Ministrze Spraw Zagranicznych RP
 252
 Rada Duszpasterska, elbl. 390
 Rada Europy 227, 245, 247, 249
 Rada Kapłańska, elbl. 390
 Rada Kurialna, elbl. 390
 Rada Ministrów Państw Zachodnioeuro-
 pejskich (proj.) 244
 Rada Prezydencka ds. Bioetyki (USA) 352
 Rada Unii Europejskiej 247
 Rada Wydziału Filozoficznego UJ 307
 Radcliffe T. 176
 Radcliffe-Brown A.R. 218
 Radio BIS 392
 Radio PLUS 392
 Radomski Piotr 63
 Radwankowita Marcin, proboszcz 19
 Radzymińska K. 287
 Rafał, zięć Wandy Woźniakowej 93
 Rahner Karl 364
 Rataj Edward, sędzia 107
 Ratkowski, dyr. szkoły podst. w Sadlin-
 kach 73
 Ratti Achilles, abp, nuncjusz, późn. papież
 Pius XI 85
 Ratzinger J. 258
 Rauscher Józef Othmar, kard. 70
 Raz J. 232
 Rechnowicz, błędny zapis M. Rechowicza
 w pracy W. Maliszewskiego, *Geneza*
i powstanie diecezji elbląskiej, m-pis,
 Lublin 2008 394
 Rechowicz M. 394
 Redden Jan de (Radzyn?) 393
 Redelbach A. 219
 Redemptoryści 108, 166–169
 reewangelizacja 165
 Referat ds. Bezpieczeństwa KPMO
 w Kwidzynie 66–68, 71, 74, 75
 Reichert P. 379, 380
 Reichling A. 376
 Reichstag — sejm niemiecki 83
 Reis Josef, ks. 103
 Reitel M. 56
 religie afrykańskie i azjatyckie 120
 Renesans 287, 376
 Reuel Jan, kapelan wojsk szwedzkich 16
 Rewolucja październikowa (bolszewicka)
 1917 r. 100
 Rich J. 52
 Rifkin J. 224
 Rilke Rainer Maria, poeta 281
 RNA 316
 Rockel Hugo, ks., następca ks. R. Bilitew-
 skiego 81
 Rolniczo-Handlowa Spółdzielnia „Rolnik”
 w Olsztynie 85
 — Rada Nadzorcza 85
 „Rolnik” — Rolniczo-Handlowa Spółdzie-
 lnia w Olsztynie 85
 Romaniuk K. 125, 127, 130, 149
 Romantyzm 285, 286
 Roscelinus Johannes (ok. 1050–ok. 1124),
 pierwszy przedst. nominalizmu 329
 Rosjanie 99–101, 193
 Royal College of Physicians 352
 Rozenzweig Franz 119
 Rubettino Editore, wyd. 355
 Ruch kaszubsko-pomorski 91
 Ruch Oazowy Światło-Życie, wspólnota
 163
 Ruch polski na Warmii południowej 80
 Rudnicki Gracjan (1904–1971), ks. dzie-
 kan 67
 Ruinart P.Th. 47
 Rusecki M. 114, 116, 117, 122, 179
 Ruszkowski J. 244
 Ruta Florian, ks. wikariusz 107, 108
 Rüpke J. 53
 Rybarczyk Henryk, oficer MO 74

- Ryken L. 149, 153
 Rynkowski Florian, proboszcz 15
 Rząd pruski 389
 Rzecznik Praw Obywatelskich UE 246, 250
 Rzymianie 48, 49, 54, 56, 58, 59
 Rzymianin (Maksymilian) 48
- Saadia ben Józef 410
Sacha Władysław Andrzej 4
 Sachs C. 377
 Saduceusze, stronnicy 134
 Safjan M. 232
 Saint-Paul, wydawca 186
 Salezjańska Organizacja Sportowa 159, 160
 Salisbury J.E. 61
 Saller R. 49, 58
 Salsich P.W. 344
 Samuel, bibl. 135, 149
 Sanocki Włodzisław 291
 Sarbiewski Maciej Kazimierz (1595–1640), poeta 287
 Sarnecki P. 238
 Sartre Jean Paul (1905–1980), filozof 360
 Sasaki 346
 Sawicka Apolonia 99
 Sawicka Julia (z d. Kozirska), matka Feliksa 99
 Sawicki Feliks (1945–1981), ks. kanonik, dziekan malborski 75, 97–110
 Sawicki Józef, ojciec Feliksa 99
 Sawyer J.F.A. 149
 Sąd Biskupi w Elblągu 76, 390, 392
 SB — Służba Bezpieczeństwa 67, 68, 108
 Scaraffia L. 355
 Schambogen Michał, proboszcz 20
 Schanz M. 51
 Scheid John 49, 56, 57
 Scheler M. 360
 Schermann H. 16, 168, 170, 172
 Schiefler, autor listu 300
 Schlegel Friedrich (1772–1829), pisarz 170
 Schlosser Zofia 171
 Schlösser Fryderyk, pisarz 170
 Schmid B. 16, 20
 Schnaedelbach H. 264, 265
 Schneider H. 60
 Schoenborn Mikołaj, wikariusz 401
- Schlick Arnolt, organista 373–381
 Schopenhauer Arthur (1788–1860), filozof 273–275, 283, 296
 Schöffner Peter 381
 Schön Teodor von, nadprezydent 31, 32
 Schrader L. 374
 Schuch Hans-Jurgen 399
 Schulze G. 178
 Schutz A. 257
 Schweitzer Albert (1875–1965), filozof, teolog protestancki, muzykolog 381
 Scott S. 23
 Scullard H.H. 50
 Sebastian z Chełmna (Żorawski), prepozyt 13
 Seidel H. 135
 Seilkopf H.J. 25
 Sejm pruski (Reichstag) 83
 Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 237
 Sejmik Dzielnicowy Rady Ludowej w Poznaniu 84
 Sekretariat dla Niechrześcijan 120, 121
 sekularyzacja 165
 Sekunda (Pliniusz) 55
 Seminarium Duchowne diecezji łucko-zytomierskiej w Łucku 99, 100, 103
 Seminarium Duchowne „Hosianum” w Olsztynie 65, 66, 100
 Seminarium Duchowne Obrządku Wschodniego w Łucku 99
 Seminarium Duchowne w Janowie Podlaskim 65
 Seminarium Duchowne w Równem 109
 Seneka [Młodszy] 59
 sensualizm 323
 Serverus Jerzy, predykant 17
 Shann F. 346, 347
 Shea J.B. 354
 Shean J.F. 50
 Shewmon D.A. 344–346, 350–352
 Shipley G. 52
 Showalter J.S, MFS 338
 Sidebottom H. 52
Sidorkiewicz Krzysztof, dr 215–229
 Sielicka B. 290, 291
 Sienkiewicz Henryk, *Ogniem i mieczem* 101, 271
 Sieradzińska E. 56
 Signorelli Luca (ok. 1441–1523), malarz epoki renesansu 209

- Sikora A. 153
 Siminoff L.A. 340
 Simon M. 55
 Sinka T. 374
 Siostry Benedyktynki Misjonarki — Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Misjonarek (Congregatio Sororum Benedictinarum-Misionarum OSBM) 70, 72, 76
 Siostry Katarzynki — Zgromadzenie Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy CSC (Congregatio Sororum Sanctae Catharinae Virginis et Martyris) 86
 Siostry Miłosierdzia Bożego w Bystawku 85
 Siostry Misjonarki Świętej Rodziny — Zgromadzenie Sióstr Misjonarek Świętej Rodziny MSF (Congregatio Sororum Missionarium Sanctae Familiae) 76
 Siostry Urszulanki 166, 169
 Siostry zakonne św. Wincentego à Paulo 64
 Siwik Kazimierz, ks. 108
 Skarga B. 308, 309, 312
 Skorowski H. 186
 Skrzydło W. 232
 Skubiś Ireneusz 204, 210
 Słomińska J. 155–157, 161, 162
 Słowacki Juliusz 190
 Skarb Państwa 105
 Słomka W. 125
 Słonia Ryszard, por. 107
 Słowacki Juliusz 311
 Służba Bezpieczeństwa 76, 108
 Smidelius Andrzej, ks., kaznodzieja zamku malborskiego 8, 13
 Smith R.E. 354
 Smulikowska E. 376, 377
 Snyder W.F. 49
 Sobczak J. 232
 Sobór Watykański II (1962–1965) 114, 120, 179
 socjaliści 220
 Société d'Ed. Internationales, wydawca 193
 Sokolewicz W. 240
 Sokrates (469–399 p.n.e.), filozf 313
 „Solidarność” — Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” 69, 92
 Sontheimer W. 56
 Sorbom Henryk III, bp warmiński 386
 Sowieci 65, 101
 Spaemann R. 355
 Spar- und Darlehskasse Verein w Ornecie 80
 Spencer H. 317
 Spicer A. 23
 Spiegel N. 55
 Spiers John 352
 społeczeństwo amerykańskie 340
 SQL — Studio Poligrafii Komputerowej 4, 397, 405, 407
 Squella A. 234
 Srogosz T. 23
 Stache Ch. 25
 Stacja Świętego Łazarza w Klebarku 86
 Stagiryta (Arystoteles) 48
 Stallerus Andrzej, proboszcz 20
 Staniej-Wróblewska M. 56
 Stanisław August, król 23
 Stankiewicz M. 104
 Starożytność 287
 Ste Croix G.E.M. de 48, 55, 57–59
 Stefanowicz J. 223
 Stelmasiak A. 260, 265
 Stern K. 252
 Skrzydło W. 217
 Stewart Z. 57
 Stopa M. 50
 Straszewski Maurycy (1848–1921), prof. filozofii 305–335
 Strauss Jan, proboszcz 15
 Straż Bezpieczeństwa (Olsztyna) 84
 Straż Mieszkańców (Olsztyna) 84
 „Straż Polska”, związek w Krakowie 309
 Strindberg August (1849–1912), pisarz 296
 Stronnictwo Ludowe, Zarząd Powiatowy w Malborku 104
 Struve Henryk 306
 Strzałecki A. 288, 290
 Strzeszewski Czesław 196, 196, 199, 203, 205, 206, 209, 210
 Stowarzyszenie Ateistów i Wolnomyślicieli 72
Studia Elbląskie, redakcja 4, 97
 Styczeń T. 362
Styrna Jan, bp elbląski 4, 76, 94
 Styś H. 287
 Sulikowski A. 235

- Summer W.L. 374, 377
 supernaturalizm 410
 Supiński Józef 311
 surrealizm 286
 Surowiec Władysław, ks. 107, 108
 Suski A. 152
 SVD — Societas Verbi Divini (Zgromadzenie Słowa Bożego, werbiści) 72, 108
 Swain S. 48
 Swift L.J. 55
 Swoboda H. 175, 178
 Sychta Bernard (1907–1982), ks. 90
 Sydow-Saak B. 375
 Symboliści 292
 symbolizm 292
 Sympozjum Klementyńskie (21–22 X 1986) 175
 Syndrom afgańskiej ziemi 260
 Synowiec J. 126
 Szafir Aleksandra 206, 207
 Szaliński Edward 84
 Szamarzewski Augustyn, ks. 87
 Szarek J. 24
 Szczawiński Walenty, oficjał generalny 8, 9
 Szczepańska H. 26
 Szerbiński Waldemar 409–411
 Szczęsny Feliński Zygmunt, abp bł. 190, 191
 Szczęsny Marian, ks. 108
 Szczęsny Szerle Zenon, ks. prałat 63–77
 Szczurówna M. 26
 Szczygieł K. 354
 Szechenyi Franciszek von, arystokrata węgierski 170
 Szelażek Adolf, bp 99–102
 Szelest H. 50
 Szerle Anna, najmłodsza siostra Zenona 64
 Szerle Ewelina, siostra Zenona 64
 Szerle (z d. Malak) Helena, matka Zenona 64
 Szerle Jan, ojciec Zenona 64
 Szewczyk Marian, ks. 108
 Szewczyk Roman, ks. 243–255
 Szewczyk W. 364, 365
 Szkoła Frankfurcka (Frankfurtczycy) 257
 Szkoła kolorystów, muz. 375
 Szkoła Przysposobienia Rolniczego w Sadlinkach 74
 Szlaga Jan Bernard, bp 90, 94, 150
 Szmagalski J. 155, 157
 Szmulik B. 216, 219
 Szorc Alojzy, ks. prof. dr hab., prof. UWM 8
 Szpręga Augustyn, starosta 104
 Szpunar M. 222
 Sztompka P. 218
Szulist Janusz, ks. dr 199–211
 Szulist Władysław, ks. senior 90, 91
 Szułdarzyński M. 222
 Szwajcarzy 233
 Szwedzi 7–13, 15–18, 20
 Szydłowski, naczelnik gminy w Sadlinkach 73
 Szymanek, parafianka z Karpin 71
 Szymański Krzysztof, ks. 108
Szymański Walenty, ks. 4
 Szymański Władysław 225, 226
 Szymczak M. 286
 Szymik J. 285
 Szykowski Jan 84
 Ślaga Sz.W. 316
 Śliwa Leszek 209
 Śliwińscy, ród w Werblini 92
 Śliwińska Domicella, siostra Andrzeja bpa 94
 Śliwińska (z d. Kolinska) Stefania, matka Andrzeja 89
 Śliwiński Andrzej Józef (1939–2009), dr, pierwszy bp diecezji elbląskiej 76, 89–95, 391
 Śliwiński Józef, gbur, ojciec Andrzeja 89
 Śliwiński Zbigniew, brat Andrzeja bpa 94
 Śniadecki Jan 310
 Średnia Szkoła Rolnicza w Wydminach 65, 69
 Średniowiecze 287, 374, 376, 389, 391, 407
 Śrutwa J. 47
 Świadkowie Jehowy 75
 Światowa Organizacja Handlu (WTO) 225
 Świętochowski Aleksander 308
 Świnka Jerzy, ks., ojciec duchowny kleru chełmińskiego 91

- Tacyt (ok. 55–120), ostatni historyk rzymski 57
- Taeger K. 349
- Talar J. 345
- Talbert R.J. 47
- Tański Edward, organista 108
- Tański M. 216
- taoizm 115
- Tarwid Andrzej 206
- Tatarkiewicz Władysław, filozof 273, 286, 287, 307, 312, 327
- teichgrafowie 8, 403
- teizm żydowski 409–411
- Temporini H. 49
- Teofil Presbiter, mnich 378
- terroryzm światowy 221
- Tertulian (ok. 160–ok. 220), apologeta chrześcijański 49–55, 59, 61
- Teschner Józef, ks. 81, 83
- Tettinger P.J. 252
- Thanlow Carl 297
- Thiel Andreas/Andrzej, bp warmiński 79–82
- Tkaczyński J.W. 253
- Tokarczyk R. 220
- Tołwińska I. 27
- Tomasz z Akwinu, św. 118, 191, 200, 216, 274, 275, 308, 355, 366, 368
- Tomasz z Yorku 394
- Tomaszewska M. 252
- Tomaszewski E. 149
- Tomczak R. 149
- „Topolówka” — liceum ogólnokształcące w Gdańsku-Wrzeszczu, przy ul. Topolowej 89
- Torjesen K.J. 57
- totalitaryzm 97
- Towarek Piotr*, ks. dr, muzykolog 373–381, 374
- Towarzystwo Filozoficzne w Krakowie 305, 308, 311
- Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie 7, 9
- Towarzystwo Naukowe w Toruniu 18
- Towarzystwo Przyjaciół KUL, oddział w Malborku 108
- Towarzystwo Szkoły Świeckiej 70
- Towarzystwo Wicowe w Olsztynie 83, 84
- Tower & Chase, wyd. 346
- Toynbee A. 55, 364
- tradycja islamska 119
- Trajan (53–117), cesarz rzymski 49, 55
- transcendencja 115, 121
- transnaturalizm 410, 411
- Transplant Advisory Panel, gremium doradcze *Raportu Harwardzkiego* 339
- Trentowski Bronisław 310
- Tritoizjasz, bibl. 141
- Trombley F.R. 60
- Trybunał Konstytucyjny RP 252
- Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich 245, 247, 249, 251
- III. [trzeci] Kongres Międzynarodowego Towarzystwa Muzycznego (Wiedeń, 1909) 380
13. [trzynasty] pułk ułanów 34
- Tuleja P. 235
- Tulla — Mathilda Larsen 297, 298, 302, 303
- Turner J.H. 218
- Twardowski Jan, ks., poeta 208
- Twardowski Kazimierz 335
- Twomey D.V. 179
- Tyburski W. 305, 308
- Tyszkiewicz M. 287, 288, 290, 291
- Tyszyński Aleksander, filozof 310
- Tytus, odbiorca listu św. Pawła 130
- UB — Urząd Bezpieczeństwa 71, 104, 108, 206
- UJ — Uniwersytet Jagielloński 308, 311
- UKSW — Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego 147, 165
- Ulatowski Józef, dr 83
- University of Toronto 231
- Uniwersytet Gdański 47, 89, 215, 231, 399
- Uniwersytet Harvarda w Cambridge (Mass.) 337
- Uniwersytet Jagielloński 305–309
- Uniwersytet Juliusza Maksymiliana w Würzburgu 165
- Uniwersytet Katolicki w Cochabambie (Boliwia) 165
- Uniwersytet Krakowski 308
- Uniwersytet Lubelski (KUL) 309
- Uniwersytet w Pradze 307
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski 165, 215, 257
- Uniwersytet Wiedeński 166, 307

- Upaniszady 115
 Urban W. 104
 Urząd Bezpieczeństwa (UB) 64, 66, 69
 Urząd ds. Wyznań w Gdańsku 67
 Urząd ds. Wyznań w Malborku 108
 Urząd Wojewódzki w Olsztynie 87
 U.S. Department of Health and Human Services 344
 U.S. Government Printing Office, wyd. 352
 UWM — Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn 4, 113, 123, 155, 165, 215, 243, 285, 395
 Uzdowski Andrzej Daniel, proboszcz 14
Uziębło Piotr, dr 231–241
- Van der Leeuw G. 362
 Van Hooff A.L.J. 58
 Vanhoye A. 128, 129
 Vanni V. 128, 129
 Vasold M. 23, 24
 Vaticanum II 120, 373
 Veatch R.M., bioetyk 341
 Vereecke L. 180
 Vianney Jan Maria, św. 166
 Vischichius (Wisicki) Krzysztof, proboszcz 20
- Walczak Józef, ks. 108
 Wald B. 274
 Walicki A. 308, 312
 Waliszewski J. 14
 Walker A.E. 346
 Waloszek J. 276
 Walt 344
 Walton L. 352
 wałowi 403
 wariabilizm 323
 Warmiacy 80, 86
 Warmiński Komitet Plebiscytowy 84
 Watanabe Y. 346
 Wawrzyniak Piotr, ks. 87
 Warzybok Ludwik, ks. 208
 Wąsik Wiktor 312
 Weaver W.F. 344, 346
 Weber Max, socjolog 258, 261, 262, 263
 Webster G. 49
- Weiher Hermann (1522–1637), oficjał pomorzański 8, 9, 12, 13, 15, 17, 20
 Weiss O. 169, 171
 Wells Colin 50, 55–58
 Welsch W. 264, 265
 Wenta Jarosław 393
 Werbiści (SVD) 108, 408
 Werner Zachariasz, pisarz 170
 Wesołowski Roman, ks. 108
 Westermann C. 140, 141
 Wetzl R.C. 347
 Węgierski Wojciech, proboszcz 17, 18
 Whitby M. 48
 White Robert J. 354
 „Wiara i Światło”, wspólnota 155
 Widła B. 149–151, 153
 Wiedeńskie Towarzystwo Filozoficzne 310, 311
 Wierzbicka M. 362
 Wijdicks E.F.M., prof. 337, 347, 348
 Wikariat Biskupi w Elblągu 76
 Wiktor, ojciec Maksymiliana kontestatora 55
 Wilczyński Tomasz, bp 66, 68, 69, 71–74, 107, 108
 Wilhoit J. 149, 153
 Will Konrad, ks. 103, 108
 Willa R. 253
 Winczorek Piotr 217, 218, 226
 Wipszycka E. 54
 Wirszyłło Jerzy, ks. dr 100
 Wisicki 20; zob. Vischichius Krzysztof 20
 Wissowa G. 56
 Wiśniewska Maria, katechetka 107
 Wiśniewska Kamila OSBM 70
Wiśniewski Jan, ks. prof. dr hab. 4, 99, 389–395, 397–403, 404–408
 Wiśniewski L. 235
 Witaszek G. 125, 153
 Witczyk H. 137, 140, 147
 Witkiewicz Stanisław 288
 Witkowski Z. 246
 witrycy protestanczy 18
 Władysław IV, król 12
 Władysław z Gielniowa, bł. 194
 Władze sowieckie 102
 Włocławskie Towarzystwo Naukowe 345
 Włodarczyk S. 150
 Włoski Trybunał Konstytucyjny 247
 Wnuk M. 317

- Woelky C.P. 7
 Woertgen C. 349
 Wojciechowski Jerzy, ks. 108
 Wojciechowski M. 148
 Wojna bolszewicka (1918–1920) 24
 Wojna północna (1702–1721) 24
 Wojna rosyjsko-turecka (1828–1829) 29
 Wojna szwedzka (1626–1636) 18
 Wojnarowski M. 26
 Wojny markomańskie 49
 Wojny Rosji z Francją 29
 Wojska napoleońskie 28, 168
 Wojska niemieckie 100
 Wojska szwedzkie 9, 10, 16, 24
 Wojsko rzymskie 47
 Wojskowy Sąd Rejonowy w Malborku 107
 Wojtkowski Julian, bp senior 99, 385, 387, 388
 Wojtowicz K. 248
 Wojtyczek K. 236
 Woleński J. 335
 Wołyniacy 102
 Wołyniec Henryk, ks. 108
 Wons N. 206
 Woroniecki J. 279
 Woynak Kisielnicki Andrzej, ks. 9
 Woźniakowa Wanda 93
 Wright D.P. 135
 Wronkowska S. 235
 Wróbel S. 218
 Wróblewski J. 217
 Wróblewski Władysław, wiceminister Spraw Zagranicznych 84
 Wrzesiński S. 23
 WSD „Hosianum” w Olsztynie 107
 WSD — Wyższe Seminarium Duchowne w Elblągu 90, 94, 95
 WSD Redemptorystów w Tuchowie 165
 WSD w Elblągu 273, 359, 391
 Wspólnota Krwi Chrystusa 163
 Wspólnota Odnowy w Duchu Świętym 155
 Wspólnota żydowska w Dubnie 99
 Wszechnica Jagiellońska (UJ) 306, 307
 WTO, Światowa Organizacja Handlu 225
 Wulst Christian, kapelan 15
 Wyczawski H.E. 100
 Wydawnictwo ATK/UKSW 186
 Wydawnictwo Salezjańskie 186
 Wydział Charytatywny, elbl. 390
 Wydział Duszpasterski, elbl. 390
 Wydział Ekonomiczny, elbl. 390
 Wydział Filozoficzny UJ 307
 Wydział Katechetyczny, elbl. 394
 Wydział Nauk Społecznych UG 215
 Wydział Nauki Katolickiej, elbl. 390–392
 Wydział Prawa i Administracji UWM 257
 Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego 308
 Wydział Teologii ATK w Warszawie 66
 Wydział Teologii UWM w Olsztynie 373
 Wydział Teologii UWM w Pomezzańskim Instytucie Teologii w Elblągu 63
 Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie 97, 113, 135, 155, 165, 243, 285
 Wykrętowicz S. 239
 Wypustek A. 50
 Wyrzykowski M. 236, 240
 Wysocki Józef, ks. bp 4, 392
 Wyszyński Stefan, kard. 107, 183–197
 wyznawcy islamu 233, 234
 Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku 243
 Wyższa Szkoła Filozoficzno-Teologiczna w Sankt Augustin k. Bonn 407
 Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elbląskiej 4, 23, 92, 93, 113, 135, 373, 392, 394
 Wyższe Seminarium Duchowne w Pelpolinie 89, 199, 397
 Wyższe Seminarium Duchowne Metropolii Warmińskiej w Olsztynie 387
 Yale (University) — uniwersytet w New Haven (USA, Conn.) 49, 341
 Yale University Press, wyd. 341
 Young F. 57
 Young P.J. 347
 Youngner, wyd. 340
 Yumil Publishing Company, wyd. 346
 Zadzik Jakub (1582–1643), bp chełmiński i pomezkański 7, 12, 17
 Zakamycze, wyd. 216, 217, 220, 248
 Zakład Filozofii i Kultury Chrześcijańskiej Wydziału Teologii UWM w Olsztynie 97

- Zakon Krzyżacki 385, 393
 Zakład Historii i Kultury Antycznej Akademii Podlaskiej 123
 Zakład Opiekuńczy w Malborku 109
 Zakład Poprawczy w Malborku 107
 Zakład Stosunków Międzynarodowych UWM 215
 Zakład Teologii Moralnej i Katolickiej Nauki Społecznej UMK w Toruniu 199
 Zakon Katarzynek — Zgromadzenie Sióstr Świętej Katarzyny Dziewicy i Męczennicy CSC (Congregatio Sororum Sanctae Catharinae Virginis et Martyris) 85
 Zangerle Roman Sebastian, abp 170
 Zapatero José Luis Rodriguez, premier Hiszpanii 203
 Zapłata Feliks SVD 407
 Zasiadający na tronie (Bóg), bibl. 141
 Zawadzka B. 240
 Zawadzki Sylwester 217, 218
Zawadzki Wojciech, ks. dr 4, 23–46, 25, 37, 397–403, 390, 392
 Zdrojewski Łukasz, kanonik, oficjał lubawski 8, 9, 16
 Zdybicka Z.J. 360, 361, 363, 368
 Zedda S. 151
 Zembrzuski Mieczysław 104
 Zgromadzenie Najświętszego Odkupiciela (redemptoryści) 167
 Zgromadzenie OSBM w Łucku 72
 Zgromadzenie Redemptorystów 166, 169
 Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Misjonarek OSB 63, 64
 Zgromadzenie Słowa Bożego 408
 Ziegler K. 56
 Ziegler Tomasz, bp 170
 Zieliński Eugeniusz 218, 220, 222, 223, 227
Zieliński Jacek, ks. dr 257–265
 Zieliński M. 25
 Zieliński T. 53, 55
 Ziemia Wojciech, ks. abp Metropolita Warmiński, dr 387
 Ziemecki Jan 84
 Ziemiański R., ks. 392
 Zientara-Malewska Maria (1894–1984), poetka i pisarka 79
 Zimmerman R.A. 349
 Zimmermann Kazimierz, ks. 87
 Zinsser Hans, bakteriolog 24
 Ziółkowski A. 52
 Ziółkowski M. 200, 201
 ZK-P — Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie 92, 93
 Zórawski 8; zob. Culmensis Sebastian 8
 Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie 89–92, 94
 — Zarząd Główny 89
 Zrzeszenie Studentów Polskich Wydziału Teologicznego 90
 Zubal I. 286
 Zubert B. 375
 Zubik M. 232
 „Zum Schwarzen Ferkel”, berlińska winiarnia 296
 Związek Pocztowy (1878) 225
 Związek Polaków w Prusach Wschodnich 85
 Związek Spółdzielni Śląskich w Opolu 85
 Zwoliński A. 205
 Zygmunt III 7, 9, 12
 Żmigrodzki M. 216–219
Żmudziński Marek, ks. dr 4, 113–122
 żołnierze austriaccy 17
 żołnierze egipcscy 137
 żołnierze rosyjscy 29
 żołnierze szwedzcy 10, 11
 Żorawski 13; zob. Sebastian z Chełmna
 Żukowski A. 237, 238
 Żuławianie 8
 żupy solne
 — Bochnia 104
 — Wieliczka 104
 Żurek M. 244
 Życiński Józef, abp 209, 210
 Żydzi 34, 118–120, 233, 234, 237, 141, 149
 — polscy 32
 Żydzi ortodoksyjni 340